

Ze sbírek muzea: Nádoby a nádoby

Keramické nádoby, lépe řečeno povětšinou jejich fragmenty, patří mezi to typické, co archeologové při svých výzkumech nalézají. Na zkoumaných sídlištích bývá keramických zlomků často obrovské množství a i při pouhé procházce po zoraném poli v místě takového starého sídliště lze tu a tam nějaký ten střep objevit.

Nádoby sloužily pravěkým lidem při každodenních činnostech – při vaření potravy i její konzumaci, při výrobě a přípravě různých vonných či čistících směsí, barviv, k uchování sypkých obilovin apod.

S výrobou keramických nádob se u nás můžeme setkat od doby neolitu (mladší doba kamenná). Jednalo se o období, kdy zde v prostředí staršího lovecko-sběračského způsobu života začali lidé používat i cílené zemědělské postupy. Nádoby bývaly vyráběny rozličnými technologiemi (různá užitá keramická hmota, způsob povrchové úpravy i vlastní vytvoření tvaru), zdobené různými technikami (rytí, kolky, prstování, nalepování apod.) i odlišnými motivy (zakroucené linie, pásy vpichů, geometrické obrazce aj.).

Tyto tři faktory však v některých případech bývají jednotné a typické pro to které období a území, což archeologům umožňuje přiřadit nalezené zlomky k tzv. archeologické kultuře (jistě znáte např. únětickou kulturu s hroby „skrčenců“ nebo kulturu bylanskou, již proslavil způsob pohřbívání tehdejších elit ukládaných na vozy v komorových hrobech). Keramika tak pomáhá datovat sídliště nebo jeho části a též další předměty nalezené v sídlištních objektech nebo hrobech.

Zobrazené snímky sbírkových předmětů Muzea Říčany prezentují jak nádobu pravěkou (vpravo), tak středověkou (vlevo s pokličkou). Pokličky jsou užívány přibližně od 13. století, raný středověk je u nás nezná.

Martin Hůrka

Říčanský Kurýr 2013/5